

HOE ZADKINE EN ALBEDA IN ROTTERDAM HET ONDERWIJS VERRIJKEN

Het mbo als broedplaats voor een toekomstbestendige economie

Duurzaamheid niet zien als iets groots, ongrijpbaars en iets wat 'moet', maar als een belangrijk maatschappelijk vraagstuk waar mbo-studenten met hun talenten bij kunnen dragen aan concrete, betekenisvolle oplossingen. Bij Zadkine en Albeda in Rotterdam wordt daar hard aan gewerkt. En met succes, vertellen docenten Maria Teresa Snelders (Zadkine) en Yorrit Luijckx (Albeda) en voorzitter van College van Bestuur Marloes de Vries (Zadkine). In aanloop naar de Week van het Economieonderwijs, die van 18 t/m 22 november plaatsvindt, delen zij wat hun drijfveren zijn en hoe zij hun studenten voorbereiden op hun bijdrage aan de nieuwe economie. **NELLEKE JACOBS**

COVERFOTO: BEELD VAN DE 'LESMODULE VAN DE TOEKOMST' AAN HET ALBEDA COLLEGE ECONOMIE & ONDERNEMEN IN ROTTERDAM

FOTOGRAFIE: ALBEDA COLLEGE ROTTERDAM

Leerlingen van de 'Lesmodule van de Toekomst' aan het Albada College Economie & Ondernemen in Rotterdam

Tegen studenten moet je niet zeggen: we gaan het nu over duurzaamheid hebben. Dat is niet sexy', stelt Maria Teresa Snelders, docent burgerschap bij Zadkine Rotterdam en lid van innovatieplatform Burgerschap. 'Bij Zadkine zoeken we daarom de samenwerking met het bedrijfsleven op. Dan gaat het leven bij studenten, als ze de 'echte' wereld ingaan. Studenten van ons Business College krijgen in hun lessen bijvoorbeeld inzicht in de stand van zaken rondom de oceaan: wat is er aan de hand, hoe ziet de oceaan eruit? Met die kennis gaan ze vervolgens aan de slag om inno-

vatieve oplossingen te bedenken. Daarvoor werken we nauw samen met iTanks, een kennis- en innovatieplatform voor de havengerelateerde industrie. Dit maakt onderwijs aantrekkelijk: door het te beleven en het te ervaren. Dat zorgt ervoor dat dingen beklijven.'

Yorrit Luijckx, docent burgerschap en duurzaamheid bij Albada, herkent zich in wat Snelders zegt. 'De opwarming van de Aarde, het klimaat, het zijn allemaal abstracte begrippen. Door het dichtbij te halen, maak je het concreet, je maakt het tastbaar. Wij zijn met studenten bij Adidas geweest. Dan komen er interessante

'Als er ergens een connectie te maken is tussen beroepen van de toekomst en de nieuwe economie, dan is het wel in het mbo.'

MARIA TERESA SNELDERS - DOCENT EN ONDERWIJSINNOVATOR BURGERSCHAP BIJ ZADKINE

gesprekken los: hoe duurzaam zijn die grote bedrijven nou echt en wat zou jij hier kunnen betekenen? En we koppelen studenten aan lokale ondernemingen. Bijvoorbeeld aan Stedin, de grootste netwerkbeheerder in Rotterdam. Een superbelangrijke speler in de energietransitie, maar eentje die behoorlijk onzichtbaar is. »

Onze studenten hebben meegedacht over een campagne hoe Stedin zichtbaarder kan worden. Zodra ze het gevoel hebben dat het ergens over gaat, dat het 'echt' is, dan zie je dat meteen terug in hoe ze te werk gaan. Dat vinden ze gaaf.'

'Als studenten tijdens het lesprogramma hun eigen ingebrachte thema's terugzien, heeft dat veel meer effect.'

YORRIT LUIJCKX - DOCENT BURGERSCHAP EN DUURZAAMHEID BIJ ALBEDA

Voor zowel Luijckx als Snelders staat de student centraal in alles wat ze doen. Snelders: 'Iedereen heeft talent. Wij willen studenten - en trouwens ook medewerkers - de kans geven dat talent te ontwikkelen.'

LESPROGRAMMA'S ONTWIKKELEN VRAAGT EEN LANGE ADEM

Persoonlijke ontwikkeling is belangrijker dan ooit. De keuze is reuze, studenten worden overspoeld met nieuws, al dan niet fake, ze worden overspoeld met hoe ze eruit 'moeten' zien, wat ze 'moeten' hebben om succesvol te zijn. Duurzaamheid betekent ook iemand duurzaam kunnen inzetten en dat begint bij iemand het vertrouwen te geven, dat de student helemaal oké is met zichzelf.'

SAMEN ONTWIKKELEN

De student centraal zetten betekent ook de student betrekken bij het ontwikkelen van lesprogramma's. Luijckx: 'Ons lesprogramma, 'Module van de Toekomst' hebben we samen

Les in de 'Lesmodule van de Toekomst' aan het Albeda College Economie & Ondernemen in Rotterdam

met Masterpeace én met onze studenten gemaakt. We hebben enquêtes uitgestuurd om te vragen welke thema's voor studenten belangrijk zijn. In die eerste uitvraging hebben we bewust het woord 'duurzaamheid' weggelaten. In focusgroepen zijn we daarna nog meer de diepte in gegaan. Als studenten tijdens het lesprogramma hun eigen ingebrachte thema's terugzien, heeft dat veel meer effect.'

'Dit is een prachtig bewijs dat onderwijs wel degelijk wendbaar kan zijn.'

MARLOES DE VRIES - COLLEGE VAN BESTUUR ZADKINE

Niet alleen studenten zijn co-creators van het te ontwikkelen lesmateriaal. Ook collega-docenten worden betrokken. Luijckx: 'Zo wordt het niet alleen een leerplek voor de studenten, maar ook voor docenten. Het is mooi om die verandering te zien. Toen ik hier jaren geleden mee begon, kreeg ik veel vaker dan nu te horen 'wat een gedoe' of 'dat is onze

opdracht als docent niet'. Dat is nu echt wel anders. Dat krijg je alleen maar voor elkaar als je collega's meeneemt in het proces. Juist de grootste criticasters. Dat werkt trouwens twee kanten op: ook voor het ontwikkelen van een lesprogramma geeft dat waardevolle input.' Naast studenten en collega-docenten is het betrekken van (lokale) bedrijven en de gemeente belangrijk. Snelders: 'Door zo nauw samen te werken, wordt het breed gedragen en wordt het gezien als iets van ons allemaal. Bij ons Business College zijn bijvoorbeeld oud-studenten van Zadkine betrokken. Zij coachen de huidige studenten. Dat maakt het cirkeltje rond.'

WENDBAARHEID VAN HET ONDERWIJS

Lesprogramma's ontwikkelen die aansluiten bij de nieuwe economie gaat niet over één nacht ijs, geven Snelders en Luijckx toe. Je hebt een lange adem nodig en draagvlak bij onder andere het College van Bestuur (CvB). Marloes de Vries, voorzitter van het CvB bij Zadkine: 'Als College

van Bestuur is het van belang dat je ruimte geeft aan dit soort initiatieven. Als je vertrouwen geeft, ontstaan er dingen waar je zelf van tevoren niet aan had gedacht. Bij ons kwamen de eerste initiatieven bij de economische opleidingen vandaan. Daar zijn onze O10 Academies uit ontstaan, opleidingen die we in

DE STUDENT STAAT CENTRAAL IN ALLES WAT GEBEURT

samenwerking met het bedrijfsleven ontwikkelen. Daar ben ik supertrots op. Docenten hebben laten zien hoe ze de vraag vanuit de arbeidsmarkt kunnen vertalen naar flexibele programma's. Er is vaak kritiek op het onderwijs dat het traag is. Dit is een prachtig bewijs dat onderwijs wel

degelijk wendbaar kan zijn.'

Als Snelders en Luijckx naar de nabije toekomst kijken, zien ze studenten die na hun opleiding als betrokken burgers bijdragen aan de nieuwe economie, aan een leefbare planeet met een menswaardig bestaan voor iedereen. Luijckx: 'Ik hoop dat ik als docent een klein steentje kan bijdragen aan de 'gereedheidskist' van kennis, motivatie en vaardigheden van de student, en dat die dat na de opleiding kan inzetten om een verschil te maken.' Voor Snelders bestaat er geen twijfel dat dat kan: 'Als er ergens een connectie te maken is tussen beroepen van de toekomst en de nieuwe economie, dan is het wel in het mbo.' ■

DE AUTEUR IS CAMPAGNEMANAGER DUURZAAM ONDERWIJS BIJ DE COÖPERATIE LEREN VOOR MORGEN. ZIJ HEEFT DIT ARTIKEL GESCHREVEN NAMENS DE REDACTIE VAN DE WEEK VAN HET ECONOMIEONDERWIJS.

Op maandag 18 november opent het Zadkine

Business College tijdens de Week van het Economieonderwijs haar deuren om met mbo-opleiders in gesprek te gaan over hoe je mbo-leerlingen voorbereidt op hun bijdrage aan de nieuwe economie. voor een rijk programma over toekomstgericht economieonderwijs voor mbo-opleiders. In samenwerking met Albeda en het Grafisch Lyceum Rotterdam worden er verschillende workshops, lezingen en discussiesessies georganiseerd, waarin docenten en praktoren hun kennis en ervaring met toekomstgericht economieonderwijs delen. De Week van het Economieonderwijs vindt van 18 t/m 22 november plaats en is de landelijke week voor toekomstbestendig economieonderwijs. Kijk voor het complete programma op weekvanhet-economieonderwijs.nl/mbo

Deelnemers aan de 'Lesmodule van de Toekomst' aan het Albeda College Economie & Ondernemen in Rotterdam